

Telegraful Român

Organ național-biserice

Onor. Procuratura regească

(Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei.

Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Prețul inserțiilor: un șir pe 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Nr. 10890 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhidiecezei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

— *Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.* —*«Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie».*

Luca 2, 14.

Cu mare bucurie prăznuim și în anul acesta, iubiților mei fii sufletești, sărbătoarea Nașterii celei după trup a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. Ea a sosit din nou în casele noastre, în bisericile noastre, în sufletele noastre și împrăștie pretutindenea lumină și pace și binecuvântare.

În mijlocul acestei sărbători stă Mântuitorul, care s'a pogorât din sânul Tatălui ca să măntuească lumea. Spre dânsul ne îndreptăm astăzi privirile noastre. Iată peștera și într'ansa Fecioara preacurată; iată dumnezeescul prunc întru umilință înfășat și culcat în iesle; iată păstorii închinându-se și magii cu steaua călătorind; iată mulțimea de oaste îngerească vestind deasupra peșterii în noaptea cea sfântă solia cerului: *«Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie».*O minune s'a arătat în acea noapte tainică în peștera din Viflaimul Iudeei! Acela pe care l-au așteptat oamenii de la căderea lui Adam încoace; acela pe care l-a făgăduit Tatăl ca izbăvitor din păcate; acela pe care l-au vestit prorocii și spre care a nădăjduit tot sufletul însetat după mântuire: El a sosit atunci în lume. Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, care din Tatăl s'a născut mai înainte de toți vecii, lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, El a venit atunci între oameni. Și n'a venit pe vre-un tron împărătesc al lumii, nici înconjurat de strălucire lumească, ci a venit întru smerenie și chipul robului luând, pentru ca și cel mai smerit și mai nebăgat în seamă dintre oameni să îndrăznească a se apropia de dânsul. Și totuși, mărirea lui Dumnezeu, pe care nici pământul și nici cerul n'o poate cuprinde, s'a arătat întru dânsul. Covârșit în sufletul său de această mărire, dă mărturie despre ea sfântul apostol Ioan zicând: *«Și Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit întru noi, și am văzut mărirea lui, mărirea ca a unui născut de la Tatăl, plin de dar și de adevăr».* (Ioan 1, 14.)Adevărul lui Dumnezeu în gura Lui, în sufletul Lui, în toată ființa Lui. Prin tr'ânsul a răsărit lumii «lumina cunoștinții», a cunoștinții de Dumnezeu și a cunoștinții de țintele cele mari și luminoase ale vieții noastre, ridicate mai presus de lucrurile trecătoare ale acestei lumi. Ceriul și pământul vor trece, dar cuvântul Lui rămâne în veci. Și numai celce primește acest cuvânt în mintea sa și în inima sa, ca să-l facă, numai acela a găsit calea vieții, căci zice: *«Eu sânt calea, adevărul și viața»* și iarăși: *«Eu sânt lumina lumii, celce vine după mine, nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții»* (Ioan 8, 12).Iubirea lui Dumnezeu printr'ânsul s'a arătat deplină către noi oamenii, după cum zice Scriptura: *«Așa a iubit Dumnezeu lumea, cât și pe Fiul său cel unul născut l-a dat, ca tot celce crede întru dânsul să nu piară, ci să aibă viață de veci»* (Ioan 3, 16). Dela dânsul am primit adevărul că *«Dumnezeu iubire este»*. Ce e drept nu lipsește nici dintre oameni iubirea. Mă gândesc la multele dovezi și fapte ale ei, cari se săvârșesc și numai în aceste zile de sărbătoare. Totuși, e neînchipuit de mare întunerecul și vina și povara păcatului care apasă viața omenească. Se vor fi găsim și între noi destule suflete covârșite de mizerie și de sarcina păcatului și pe cari mai ales în aceste zile de sărbătoare cu anevoie le-ai putea face să înțeleagă și să simtă, că Dumnezeu iubire este. Este însă ceva în stare să ne treacă până dincolo de toate îndoielile și tainele și prăpăstiile ce le întâlnim în drumul vieții și să ne dea siguranța că mai presus de toate acestea stă totuși iubirea lui Dumnezeu, a Părintelui nostru atotmilostiv, și că și rostul lumii și al vieții tot în iubire stă și el. Această dovadă ni-o dă singur Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos. Printr'ânsul străbat razele iubirii celei dumnezeiești până în inimile noastre. Noi simțim căldura lor și un suflu de viață nouă se așterne peste sufletele noastre. Aici e tămăduirea de toată boala și neputința. El singur ne desleagă vina și blestemul păcatului. Înaintea iubirii Lui răstignită pe lemnul crucii pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, ne plecăm genunchii și ne proșternem frunțile până în pulberea pământului. Tot el ne ridică și ne întărește curajul și ne înviorează nădejdea. El arată drumul popoarelor și ne descopere ținta vieții. Printr'ânsul s'au făcut toate și către dânsul trebuie să tindă toate. El este Fiul, cel unul născut, singur fiind strălucirea mării și singur purtând chipul Tatălui, întreg și curat. Dela Tatăl a venit între noi ca și pe noi să ne întoarcă, cape fiul cel rătăcit, în casa Părintelui nostru. *«Iară câți l-au primit pe dânsul, le-a dat lor putere ca să fie fiii lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele Lui»* (Ioan 1, 12). Cu evlavie privind spre Domnul zicem și noi împreună cu Apostolul neamului: *«Cu adevărat mare este taina creștinătății: Dumnezeu s'a arătat în trup, îndreptat s'au în duh, arătat s'au îngerilor, s'au propoveduit între neamuri, crezut-au fost în lume, înălțat s'au întru mărire»* (I. Timotei 3, 16).

Dar nu poate peană omenească să zugrăvească chipul Împăratului sufletelor noastre. Numai închinându-ne Lui și slujindu-l din toată inima, putem să simțim bucuria și fericirea și grația mântuirii. Cei ce nu se apropie de Hristos ori se înstrăinează de dânsul, aceia sânt săraci cu sufletul, fiindcă sânt lipsiți de cea mai mare comoară, față de care toate comorile lumii acesteia nimica nu înseamnă.

Eată pentru ce folosesc, iubiților mei sufletești, prilejul pe care mi-l dă praznicul Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, ca să Vă chem la credința cea către dânsul. Lăsați, măcar n decursul acestor zile de sărbătoare, la îoparte toate grijile și toate gândurile Voastre la lucrurile cele lumești. Dacă ar trece pe dinaintea casei Voastre ori pe lângă câmpul Vostru vre-un mare împărat din lumea aceasta, cum ați lăsa lucrul și ați arunca unealta din mâna Voastră și V'ați apropia ca să-l vedeți! Eată, deodată cu praznicul Nașterii sale vine la noi Domnul însuși, Împăratul cel mare al sufletului nostru. El vine cu duhul Lui, cu darul Lui, cu adevărul Lui, cu povețele Lui, cu crucea Lui, cu evanghelia Lui, cu mântuirea Lui și așteaptă ca să-i deschizi inima ta și să-l primești în lăuntru ei.

Numai primindu-l, ca să trăești tu cu El și El cu tine, vei prăznuți cu adevărat Nașterea Domnului și Mântuitorului lumii și al tău. Așa să fie.

Cu această dorință pentru Voi toți și cu arhierescă Noastră binecuvântare, ca aceste sfinte sărbători, precum și cele apropiate ale Anului Nou și ale Sf. Botez al Domnului, să le petreceți cu sănătate și bucurie, am rămas

Sibiu, la sărbătorile Nașterii Domnului din anul 1923

Al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

Nicolae Bălan
arhiepiscop și mitropolit.

Acest cuvânt arhieresc se va citi în fiecare parohie poporului în biserică, în ziua primă, sau, după împrejurări, a doua zi de Crăciun.

Intre oameni bunăvoire...

Este ziua de Crăciun. Vrând-nevrând, gândul ni se îndreaptă spre ieslea din Vitileem, în care acum 1923 ani se adăpostise micul Isus. Minunat farmec a avut ieslea și continuă a-l avea. Micii copilași cu neastâmpăr așteaptă serbătorile mari de eamnă, ca să dea razna pe la case, ducând vestea micului Isus, născut colo departe-departe, în miez de noapte, în peșteră săracăcioasă, dar încunjurat de lumină cerească. Nici nu sosește bine amurgul de seară, ei și pornesc, care cu steaua, care cu ieslea, unde e așezat chipul lui Hristos. Cu copiii deodată pornește și vuetul munților și dealurilor. Fiecare ceată își are colindele sale... Să le tot ascuți! Fericit părintele care are copii și poate zice: Și al meu a fost între colindători!

Și copiii iau deaândul casele. Nu fac deosebire între bogăți și săraci. Tuturor le duc vestea Nașterii Mântuitorului. Căsenii s'au obișnuit a primi pe oricine intră în casă cu colinda. Ba, ocolindu-i — s'ar supăra. Așa a rămas obiceiul din moși-strămoși: să înceteze dușmăniile când se umblă cu colindele.

Frumos și creștinesc obicei! Vraja ieslii din Vitileem deci domină și azi sufletele prin obiceiurile ce le-a introdus în mijlocul creștinilor. Oarecum desarmează sufletele pornite și le îndrumă spre Hristos. Apropindu-ne de Cel culcat în iesle, simțim înodându-se sufletul. Devenim parcă alți oameni, oameni noi și mai buni.

Petrecând la locul unde s'a născut Hristos, nu se poate să nu mergem cu gândurile și la alt loc, pentru neamul nostru tot așa de însemnat ca Vitileemul pentru întreg genul omenesc, locul de unde a venit lumina cea mare, care ni-a dat suc de nouă viață, cum suc dătător de viață a fost Vitileemul. Înțeleg Mecca românismului: Alba-Iulia.

Nu se poate ca în ziua de elevație sufletească, să nu ne aducem aminte de însuflețirea de acum cinci ani, când în cetatea lui M hai Viteazul s'a decretat renașterea neamului, prin strângerea membrilor risipite într'un singur corp.

Evenimentul din 1 Decembrie (18 Noembrie) a fost atât de epocal, încât ar trebui să se eternizeze în opere de artă, în epopeea neamului, și ar trebui ca dealurile și văile să răsună de cântecele naționale, ca eflux al însuflețirii, cum răsună dealurile și văile când se serbează Nașterea lui Hristos.

Care însă este realitatea?

Zilele acestea s'a serbat aniversarea de cinci ani dela întregirea neamului. Oficialitatea și-a făcut datorința. Școalele încă au serbat. E în firea tineretului să fie idealist. Ce am făcut noi, publicul cel mare? Nici nu am fost martor și nici nu am citit nicăiri, că manifestările de bucurie ale publicului să fi luat proporțiile cuvenite.

De ce? Nu mai simte publicul nimic? Nu se simte mulțumit, că trăește în România întregită? — Nimic din toate acestea. Publicul e același, care a fost în 1918 când s'a decretat unirea națională; publicul din suflet se bucură și ține la praznicul unirii. De unde totuși apatia? Se poate răspunde așa:

Politicianismul înveninează sufletele.

Indată după unire s'au desfăcut ambițiile, care își revendicau succesele și

vreau să fie puse ele pe treapta cea mai înaltă a scării sociale dela noi. «Imbogățește te, căci sărac ai fost destul». Lozinca s'a și pus în aplicare! E aproape de sine înțeles, că n'a prea cauzat bătae de cap de sânt legale, ori cel puțin umane mijloacele de a pune mâna pe averi. Principiul nefast: «forța primează dreptul», nici când n'a fost pus cu atâta râvnă în aplicare, ca după întregirea neamului.

Să ne mirăm acum că stăm unde stăm? S'a sămănat vânt și se seceră furtună. Căci ce altă, decât furtună sânt stările nesănătoase sociale, care învrăjbesc viața și sălbătăcesc moravurile.

E vremea să se pună capăt stărilor nefaste prin întoarcerea la orânduile ce micul Hristos le-a întocmit pe seama noastră. Hristos nu prin vânarea măririlor deșerte s'a impus, și nici il preamăresc vestitorii nașterii Sale ca pe împărat, care aplică forța. S'a impus ca prototipul virtuții, — prin blândeța proverbială și altruismul înflăcărat.

Eată caleasănătoasă! Indată ce obștea noastră apucă această cale, evenimentul cel mare dela Alba-Iulia devine un fel de Vitileem al neamului român, și nici apostolii (colindătorii) nu vor lipsi, cari să-i ducă pe aripile vântului mărire.

Înțelegem, după acestea, de ce trebuie să ținem azi mai mult ca ori când la cântarea îngerilor: *Intre oameni bunăvoire!*

Isus, vrând a face Iudeii să înțeleagă ce mare este misiunea sa, a rostit despre sine următoarea laudă: *Avram Tatăl vostru s'ar fi bucurat, ca să vadă ziua mea.* (Ioan 8, 56). Și înaintașii noștri — unul ca unul s'ar fi bucurat să poată vedea împlinit visul ce-l visau ei, cum împlinit îl avem noi. Să nu le tulburăm deci somnul cu vrăjmașiile noastre mărunte. Să-i facem să se poată bucura și ei în sferele înalte, unde petrec sufletele lor, ca să nu ne blasteme, că periclităm opera creiată cu atâtea jertfe. Aceasta e cererea tuturor oamenilor de bine la sărbătorile Nașterii Domnului din 1923.

Prot. Vasile Gan

Din parlament. Camera, în ședința dela 27 l. c., a votat după lungi debateri proiectul de lege relativ la ratificarea protocolului dela Belgrad privitor la fixarea pe teren a graniței dintre România și Iugoslavia. Proiectul s'a adoptat cu 127 voturi pentru, 15 contra.

În ședința senatului din 28 și 29 l. c., P. S. Sa Episcopul Vartolomeu și a dezvoltat interpelarea privitoare la situația materială a bisericii și clerului: Dacă preoțimea se prezintă astăzi cu mult mai bine, ca înainte de război, aceasta se datorește reverimentului sufletesc al preoțimii. Sânt și multe neajunsuri, de care suferă clerul. Din cauza aceasta P. S. Sa atrage atenția celor competenți spre luarea măsurilor de îndreptare.

Di ministru de culte Al. Lăpădatu, în răspunsul său, pune în vedere pentru anul acesta o majorare în bugetul cultului ortodox cu 70 milioane Lei.

Desidența produsă în partidul poporului arată, că majoritatea organizațiilor din toată țara este de partea dlui general Averescu. Di C. Argetoianu, fostul vicepreședinte al partidului poporului, și a înființat organul său de publicitate, *Îndrumarea*, unde se dă o listă de aderențe pentru noul șef, primite dela oameni din vechiul regat și din Bănat. Cei din Ardeal, Bucovina și Basarabia se declară solidari cu gen. Averescu, căruia li aduc expresia adesiunii nestrămutate, desaprobând atitudinea dlui Argetoianu. Organul lor de publicitate este și mai departe *Îndreptarea*.

Nr. 10470/1923 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ort. române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor ort. din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș

Iubitului cler și popor din arhiepiscopia noastră de Alba-Iulia și Sibiu: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos

Biserica noastră dreptcredincioasă a avut în trecut o misiune vastă și grea, având ea de îndeplinit pe lângă îndatoriri de ordin pur bisericesc, și îndatoriri de ordin cultural-național.

Dupăce și-a îndeplinit cu sfințenie și devotament această misiune multilaterală în trecut, contribuind în mare parte la realizarea aspirațiilor de veacuri ale poporului românesc de dincoace de Carpați, prin opera culturală-bisericească cu care în cele mai grele împrejurări și cu mari și multe jertfe a știut să țină vie în poporul nostru conștiința națională și să-l pregătească pentru vremurile mari cari ne-au fost nouă hărăzite să le ajungem în zilele de acum, când după o robie de peste o mie de ani ne vedem alipiți la patria mamă, închegați într'un puternic stat național român, — a sosit timpul, ca biserica noastră să înceapă dezvoltarea unei activități mai intensive pe terenul religios-moral, năzuind la realizarea misiunii sale.

Dacă misiunea multilaterală din trecut a bisericii noastre a fost atât de vastă și grea, misiunea ei internă ce o așteaptă în viitor este o misiune sublimă. Întru realizarea acestei misiuni, ea trebuie să tindă spre culmile înalte ale idealului, care pregătește calea spre legătura sufletească dintre om și Dumnezeu.

Și poate niciodată — iubiților — în istoria neamului nostru românesc n'a fost mai arzătoare trebuința de a tinde spre aflarea acestei legături, ca în zilele de astăzi. Căci dacă urmările de ordin politic ale deslănțuirii războiului mondial au fost atât de favorabile neamului nostru, nu este mai puțin adevărat, că de urmările lui stricăcioase pe teren moral n'a rămas cruțat nici poporul nostru.

Întreaga omenire trece astăzi prin o criză morală. Și cine altul va fi oare în stare să înlătorească această criză restabilind echilibrul moral al omenirii pornită pe panta periculoasă a urmărilor distructive ale războiului mondial, decât biserica prin realizarea misiunii sale interne, restabilind legătura dintre om și Dumnezeu?

Iată deci — iubiților — ce chemare sublimă și ce rol important are biserica noastră în viitor! Dar pentruca ea să-și poată îndeplini această frumoasă misiune va trebui să creăm, să multiplicăm și să alimentăm mijloacele pentru înălțarea prestigiului bisericii noastre naționale și să sprijinim clerul ca să poată întreprinde cu izbândă un apostolat la înălțimea cerințelor vremii, spre a putea insuflă în fiii bisericii de toate clasele și condițiile un duh creștinesc superior, ca prin toate acestea — principiile lui Hristos să se prefacă în legi ale vieții pe seama individului, a familiei și a societății, și să fie încorporate în tot atâtea așezăminte sociale religioase, ca: societăți pentru răspândirea evangheliei, a cărților și a presei creștine, societăți de temperanță, pentru combaterea luxului, pentru ocrotirea celor nevoiași, pentru sal-

varea celor alunecați, institute de corecție ș. a.

Inceputul activității pentru realizarea misiunii interne a bisericii noastre am aflat de bine să-l legăm de fericitul eveniment al actului încoronării MM. LL. Regele Ferdinand și Regina Maria, săvârșit în 2/15 Octombrie 1922, cari în cursul deslănțuirii războiului mondial au știut să conducă cu atâta înțelepciune destinele neamului românesc în momentele de cea mai grea criză prin care a trecut el vreodată, unindu-l sub un singur sceptru într'un stat mare național, — prin înființarea, la propunerea noastră, a unui fond, care să poarte numele de «Fondul Regele Ferdinand și Regina Maria», cu destinațiunea de a promova misiunea internă a bisericii, și căruia noi i-am pus bază cu suma de Lei 10,000.

Maiestatea Sa Regele a binevoit să încuviințeze ca fondul să poarte acest nume, iar Vereratul Sinod arhidiecezan prin concluzul Nr. 57/1923 a aprobat literile fundamentale ale acestui fond.

În baza literilor fundamentale, acest fond se va compune din contribuiri benevole, donațiuni și legate.

Facem deci un călduros apel la simțul de jertfă al iubitelui nostru cler și popor din arhidieceza noastră de Alba-Iulia și Sibiu precum și la toți binevoitorii bisericii noastre de pretutindenea, ca din prisosul darurilor bogate cu cari i-a binecuvântat bunul Dumnezeu, să contribuie cu toții, după putință, cu obolul lor la înființarea «Fondului Regele Ferdinand și Regina Maria».

Nu ne îndoim, că iubita noastră preoțime, călăuzită de nobila intențiune ce se urmărește cu înființarea acestui fond, precum în trecut așa și acum — fiind vorba de pornirea unei acțiuni cu menirea de a promova interesele culturale-bisericești ale neamului nostru, va sprijini cu toată căldura această acțiune, contribuind și dela sine în măsură cât mai largă la înființarea fondului și făcând o propagandă cât mai vie printre fiii bisericii noastre de toate clasele și condițiile, îndemnându-i să contribuie cu toții la înființarea noului fond. În deosebi așteptăm dela On. preoți mai cu stare și cari nu au copii, să se înscrie cu contribuiri cât mai însemnate.

Cu acelaș apel călduros ne adresăm și Onoratelor Institute de credit și economii precum și intelectualiilor noștri pe cari bunul Dumnezeu i-a binecuvântat cu o stare materială mai aleasă, rugându-i să ne sprijinească acțiunea pornită.

Onorata preoțime va putea dispune, ca sumele cu cari se înscrie la acest fond să se rețină din retribuțiunile de salar ce primește de aici. Aceasta este a se notă în rubrica «Observări» cuprinsă în lista de subscripție, ce urmează cu poșta.

Contribuirile benevole se vor trimite cu mandat poștal Consistorului arhidiecezan în Sibiu cel mult până la 28 Februarie 1924.

Am folosit pentru lansarea acestui apel ocaziunea Sfințelor Sărbători ale Nașterii Mântuitorului Hristos, socotind, că sărbătorile Nașterii Aceluia, prin care neamul omenesc s'a renăscut spre o nouă viață, va oferi iubitelui nostru cler și popor cel mai bun prilej, de a sprijini această acțiune pornită pentru realizarea misiunii interne a bisericii noastre, menită să dea nouă avânt vieții noastre bisericesti.

După care, împărtășindu-Vă arhierasca noastră binecuvântare, am rămas Sibiu, la sărbătorile Nașterii Domnului din anul 1923

Al Vostru al tuturor de tot binele voitor

Nicolae

arhiepiscop și mitropolit

Cuvintele unui rege. Suveranii spanioli au vizitat, în toamna acestui an, Roma. Regele Alfons XIII, mergând la Vatican să și depună omagiile, a zis între altele (după Unirea blăjană din 29 Dec. a. c.) următoarele: «Istoria Spaniei este istorie bisericască, cu pagini eterne, culese în aur, unde fiecare rând e binecuvântat de sânge vărsat pentru drepturile religiei, ale papismului și ale bisericii.»

Dacă aceasta este adevărat, cu atât este mai vădit adevărat, că istoria poporului românesc este istorie bisericască, cu pagini eterne, culese în aur, unde fiecare rând e binecuvântat de sânge vărsat pentru drepturile «legii românești», ale ortodoxismului și bisericii sale. Și astfel, estă sântem și noi de părerea confrăților dela Blaj, când află că vorbele acestea ale domnitorului spaniol sânt adânc simțite și bine cumpănite.

Mai puțin cumpănită însă considerăm a doua declarație a monarhului spaniol, care susține că Spania ar fi gata să vie în ajutorul Vaticanului în r'o nouă «cruciadă creștină»... Politica aceasta eclesiastică a Vaticanului aparține timpurilor spuse pe vecie.

In așteptarea Celui Preaînalt

Câteva zile ne mai despart de marele praznic al Nașterii Domnului. Pregătirile de praznuire s'au făcut toate, pe la casele creștinilor. Din departare se aude ecoul cântecelor de copii, a colindelor duiosase, ce picură în suflete bucuria pe care o aduce în casă Crăciunul, umplându-ne inimile de fiorii amintirilor dulci ale copilăriei nevinovate.

Este marea serbătoare a Creștinătății, care a revărsat lumină mare în lume, neamurilor cari ședeau în întunec și în umbra morții; a înnoit și îndrumat iarăș spre Dumnezeu viața sufletelor, pierdute în rătăcirii vinovate.

Cu 19 veacuri și mai bine în urmă viața sufletească a omenirii ajunsese la un punct mort. Jidovismul cu pretenția de a fi păstrat singur ideea curată a odevăratului Dumnezeu, prin formalismul său sec, încătușase sufletele. Legând omului de mâni și de picioare lanțurile grele ale unor îndatoriri din afară, fariseismul jidovesc a sugrumat cu totul viața sufletului dinlăuntru.

Neamurile păgâne, la rândul lor, perderă cu desăvârșire conștiința originii omenești. Robiți de patimi și de plăceri, almentate de un egoism bolnav, cei tari monopolizaseră domnia asupra vieții și morții celor mulți, cari gemeau sub povara sclavajului; bărbatul disprețuia pe femeie, socotindu-o nevrednică să-i stea alături; părinții își prețuiau copiii numai în măsura folosului, pe care li-l puteau aduce, sau intrucât le satistăceau orgoliul mândriei părintești; cei bogați duceau o viață de lux nebun și de risipă exuberantă, pentruca astfel să-și mințescă conștiința, să-și acopere golul din inimi și să-și alunge pustiul din suflete; iar mulțimea nemernică, lipsită de conștiința demnității de om, se mulțimea se ceară pâne și spectacole în apus, — panem et circenses — sau să-și târască zilele de trândăvie, de moliciune orientală, când nu era pusă în mișcare de biciul stăpânului fudul. — Intreaga omenie trăia o viață de nemulțumire, pe care o mai țineau doar tainice dorințe și nădejdi după o îndreptare, care trebuia să vină de undeva; din necunoscut pentru unii, din neamul lui David pentru alții.

Nici Roma, stăpâna lumii, cu puterea ei de cucerire și dominare a lumii materiale,

FOIȘOARA

Predică la Nașterea Domnului

de Pr. Romul Pop

«Va răsări vouă celor ce vă temeți de numele meu, soarele dreptății, și vindecare în aripile lui.»
Malachia 4, 2.

Crăciunul! Ce sărbătoare luminosă! Ce zile de veselie pentru copii, pentru tineri și bătrâni! Ne aducem aminte de pruncia noastră cum așteptam această zi, după post de 6 săptămâni; cu câtă râvnă, — copii și junii, — ne pregăteam sieaua cu colindele, și cu câtă mulțămire așteptam bătrânii să audă sunetul toacei și clopotelor în noaptea sfântă... Cu pași grăbiți plecam fiecare cătră sfânta biserică, să întâmpinăm pe Domnul, pe Soarele dreptății.

La Nașterea Ta Hristoase, răsărit-a lumina cunoștinții...

Da, iubitelor creștini, era mare așteptare în mijlocul poporului jidovesc, f'găduită dela Domnul încă dela scoaterea lui Adam din rai, făgăduință susținută de toți prorocii până la venirea Mântuitorului, poporului ales al judeilor, cari se retăciseră dela legea lui Moise în cursul veacurilor și robiei. Cel din urmă proroc Malachia (4, 2) a prezis lor:

«Va răsări vouă, celorce vă temeți de numele meu, soarele dreptății.»

Precum atunci judeii căzuseră în păcatele desfrânărilor și ale farădelegilor, așa astăzi slăbirea credinții între noi, ne a îndepărtat dela dătinile frumoase creștinești ale strămoșilor noștri. Posturile nu se țin, de multe ori biserica e goală, mulți nu se spovedesc, nu se cuminecă; sudămele, clevețele, neînțelegerile, dușmăniile sporesc.

Ce credeți oare: Mai serbăm noi această zi stântă cu dorul și cu sfințenia strămoșilor noștri?

Toți zic, de obicei: S'a stricat lumea! Dacă-i așa, ce este de făcut?

Orcât de mult ne sbuciumăm, amărăți de ticăloșiile lumii, nu găsim altă scăpare, decât întoarcere la Dumnezeu. Da, căci... «vouă celor ce vă temeți de numele meu, va răsări soarele dreptății», și nu celor ce cu nepăsare mai rămân în noianul răutăților; celorce se tem de numele Domnului, sosește și Crăciunul adevărat, sărbătorirea de astăzi.

Nu făgăduința goală, ci faptele îndreptării ne vor întoarce la Hristos.

«Celce are poruncile mele și le păzește, acela este care mă iubește» (Ioan 14, 21).

«De veți ținea poruncile mele, veți rămânea întru dragostea mea» (Ioan 15, 10).

«Voi prietenii mei veți fi, de veți face câte poruncesc eu vouă» (Ioan 15, 14).

Nașterea lui Hristos este asemenea unui ospăț mare, la care sânt chemați toți oamenii, toate neamurile din lume. Legile altor neamuri, ca egiptenii, grecii, romanii, turcii și chiar judeii, au fost mai mult legi naționale, numai pentru neamul lor. De aceea ei prigoniau pe ceice nu erau de neamul lor: turcii masacrau pe ghiauri (creștini), judeii disprețuiau religia egiptenilor, fetișismul negrilor, credința albiilor. Legea lui Hristos este unica lege pentru toate neamurile pământului; ea a răsărit tuturor celor ce se tem de Domnul.

Sânt multe astăzi, popoarele, multe milioane de suflete rare au intrat la ospățul lui Hristos, dar — mai multe care se găvesc încă în întunerecul necunoștinței lui Hristos, în întinderile pământului. Timpul însă le va aduce și pe acestea la masa lui Isus, căci casa Lui e veșnic deschisă or cui.

«Nașterea ta Hristoase, răsărit a lumii lumina cunoștinței». Să ne bucurăm, iubitelor creștini că noi românii am fost între neamurile cele dintâi, care am intrat la masa lui Hristos. Să nu ne arătăm nevrednici de darul primit. Să păstrăm cu scumpătate dătinile creștinești, în care ne-au lăsat părinții noștri, ear de am rătăcit să ne întoarcem la dragostea lui Hristos, căci ochii Domnului sânt mai ațânțiți cătră oaia cea rătăcită. Lumina lui Hristos și darurile din învățăturile sale, ne sânt imbiate, în bi-

nici Atena cu frumseța artei sale și cu înțelepciunea filozofiei elene, nici Ierusalimul cu mândria superiorității de cetate veșnică a poporului ales, nu mai erau în stare să dea noi impulsuri de viață sufletelor chinuite de îndoială, de decepții, de rătăcirii. Nu mai aveau puterea de a lumina cărările vieții, acoperite de ceață; nu mai puteau schimba concepțiile de viață materialistă, împrejmuțată de atâta nesiguranță și neliniște.

Din rătăcirile miilor de ani se ridică ca un oftat dureros speranța și doririle oamenilor, bătând cu putere la poarta cerului, ca să se deschidă să roueze mântuirea. Lacrimi multe au udat pământul în cursul veacurilor de așteptare, până ce credința și nădejdea într'un Dumnezeu mântuitor s'a prefăcut în strigare tare, ce se înalță de pe pământ la cer, de unde se aștepta izbăvirea.

Și a venit. La plinirea vremii a trimis Dumnezeu pe unul născut Fiul său. Și cu El s'a pogorât pe pământ lumina, adevărul și viața.

O știu aceasta și o mărturisesc cei credincioși, o știu și creștinii cu numele și nu o pot tăgădui nici cei ce se închină altui duh, decât acela al lui Hristos, iudeii, mohamedanii... cari și ei se bucură de rezultatele civilizației umane, de cultura și progresul, la începutul cărora stă copilul din ieslea dela Betlehem. Da, steaua la răsărit ne-a răsărit nouă tuturor și ea nu mai apune. Dacă n'am văzut o nici unul cu ochii, ea totuși răspândește mai multă lumină, mai multă viață decât soarele, pe care îl vedem în toată ziua.

Corul îngerilor și cântarea păstorilor din noaptea sfântă de Crăciun a fost cântecul de leagăn pentru viața nouă, ce și-a luat început pe pământ dela această dată. Isus i-a adus și i-a dăruit bazele reale pe care avea să se clădească cu trăinicie, pe stâncă și nu pe nisip, ca să nu se mai năruie.

Isus s'a făcut adevărată lumină lumii, ca cei ce îi urmează, să nu mai umble în întunec, ci să aibă lumina vieții, să fie fii ai luminei și ai zilei. Și lumina venită dela oameni e ceva. Se aseamănă unei mici laterne care luminează, și ea în vreme de noapte. Dar lumina lui Hristos este lumina strălucitoare a soarelui, ce se întinde până la marginea orizontului, luminând totul. Cei ce se tem de întunec

și iubesc lumina, vor năzui din răspuțeri spre dătătorul de lumină.

Hristos, ca nimeni altul, a dat pildă de bunătate și iubire de oameni, din care a plecat umanitarismul cu mulțimea binefacerilor de care s'a umplut pământul. El a adus între oameni egalitatea și frățietatea spunându-ne prin apostolul său: «toți fii ai lui Dumnezeu sânteți prin credință într'un Hristos. Isus... nu este nici iudeu, nici elen, nu este rob, nici slobod, nu este parte bărbătească nici femească, că voi toți unul sânteți...» (Gal. 3, 26—8) Iată vestindu-se lumii acea frățietate generală, care dintru început era o inimă și un suflet și avea toate de obște (Fapte 9, 32), lucru de care păgânismul nu știa nimic și de care iudaismul nu vrea să știe.

Isus ne-a învățat adevărata libertate, libertatea ordinii nu a răsvrătirei, a semeției, a deșertăciunii, cari amăgesc cu poște trupești și cu înversunări... singuri robi făcându-se stricăciunii (2 Petr. 2, 18) ci libertatea prin adevăr și dreptate. «Veți cunoaște adevărul și adevărul vă va slobozi pe voi» (8, 32) ne spune prin gura evanghelistului Ioan.

Lumină, egalitate, frățietate și libertate, iată condițiile progresului, a civilizației umane, pe care le aduce Hristos omenirii, perdută cu totul în cultul materiei, până la extrem. Isus îi întinde mâna, o ridică și îi îndreaptă privirea iarăș spre adevăratul ei țel, dându-i puterea să se reculegă, să se renască.

Și azi? Din muntele, cu aer curat și mireasmă proaspătă, în lumină de soare strălucitor, unde ne ridicase Isus pe umerii săi, prin jertfa sa, omenirea coboră iarăș în întunecul păgânismului plin de patimi și în pustiu iudaismului fariseic. Concepții de viață eronate, credințe deșarte, rătăcirii sociale se întâlnesc la toate colțurile; sântem robi ai plăcerilor vinovate și mai presus de toate robiți de materialismul cras al unei vieți neînfrânate. Simțim cu toții răul îl vedește viața publică cu aparițiile ei bolnave, îl mărturisește traiul nostru individual cu rătăcirile lui, și îl osândim fiecare fără nici o rezervă. Dar n'avem puterea de a ne reculege, de a ne îndrepta prin puterile noastre de a ne ridica din cenușe și dărâmături. Sfărîmați cum sântem sufletește, de unde să ne vină ajutorul? Dela cine altul decât dela Isus.

Ca și cei vechi strigăm și noi după un ajutor, nădăjduim într'un razim, așteptăm un Mântuitor. Aceia l-au așteptat să se întrupeze, noi îl așteptăm să se coboare, în suflete, să se sălășluiască în noi.

Aceasta este așteptarea noastră în pragul Crăciunului: să se nască Isus în peștera inimilor noastre. Numai astfel praznicul își are valoarea lui morală. Altfel răutăcioșii rād, că prăznuim an de an Nașterea, dar oamenii în definitiv rămân aceiași, cu năcazurile și cu năravurile lor, cu mâniile și cu păcatele lor, Isus nu devine o putere de viață pentru ei.

Isus vine să se nască pentru noi toți și pentru fiecare în parte. El bate la ușa inimii fiecăruia. La fel bate la ușa colibei ca și la portalul palatului, dar nu intră decât acolo, unde este așteptat, unde i se iese întru întâmpinare, unde s'a făcut pregătirea cuvenită. El bate și așteaptă cu răbdare 20—30, chiar 70—80 de ani, ca să i se deschidă, să intre și acolo sălăș să-și facă. Dar, — dacă nu priveghezi, dacă dormitezi fără unt de lemn în candelă, dacă sufletul tău stă cu ușile zăvoarăte, cu perdelele lăsate, așezat într'un colț pe grămada de aur, copleșit de patimi, asurzit de sgomotul plăcerilor... și nu aude și nu răspunde, — Domnul trece alături, la altă casă.

Dacă îi deschizi însă și îl lași să intre în camera sufletului tău, El șade bucuros la ospățul tău, binecuvintează casa, și masa, și viața ta; din oaspe devine gazdă, ca în Cana Galileii, și te ospătează El apoi. Tu nu trebuie decât să-L ascuți, să te așezi la picioarele Lui, să te umpli de măreția cugetelor Sale, de măreția ideilor Sale, să te devotezi Lui, să-L urmezi, să-L copiezi în sufletul tău, ca pe o icoană vie și statornică. Și El te va învăța să pui ordine în viața ta, să faci rândulă în ocupațiile tale, la birou și acasă în gospodăria ta, să pui cuviință în plăcerile și distracțiile tale, în modă, în societate, în familie, ordine în viața publică.

Nu sta îndoilenic în fața acestui îndemn, nu te trudi prea mult să înțelegi cu mintea. Prea multă filosofare înăbușă. Viața trebuie trăită, și tu trăește-o cu Hristos. Floarea nu pricepe ce este soarele, nici rădăcina ce este pământul, dar năzuește cu toată puterea spre soare, se întoarce după

serica sa Duminecă de Duminecă, sărbătoare de sărbătoare, zi de zi, să nu pregetăm a intra în ea.

De am murit păcatului, să viăm dreptății. — după zicarea prorocului: să câștigăm «vindicare în aripile lui», — în darurile lui.

Trei sânt virtuțile creștinești, ce ne apropie de Hristos: credința, dragostea și nădejdea. Aur, smirnă și tămăie sânt darurile, cu care s'au apropiat Magii în Vitleem la Nașterea lui Isus, credința, dragostea și nădejdea sânt darurile noastre astăzi, — cu acestea ne putem întoarce la Hristos, din faptele rătăcirii noastre.

«Ceice vă temeți de Domnul, credeți lui și nu va cădea plata voastră» (Is. Sir. 2, 8)

«Crede lui Dumnezeu și-ți va ajuta ție, îndrepteză căile tale și nădăjduiește spre «dănsul». (Is. Sir. 2, 6.)

«De mă iubiți pe mine, poruncile mele păziți». (Ioan 14, 15.)

Român, creștin ortodox, te-au botezat părinții tăi, aceea o ține; și datorințele, ce te-au învățat mama și tatăl tău, și zi de zi te învăț biserica ta, acelea să le faci.

Să luăm aminte cu ce scumpătate își împlinesc alte neamuri legea lor, — să facem și noi asemenea.

Creștinul care nu-și păzește legea, și o strică. Și cine își strică legea, se strică pe sine, a intrat în fărădelege.

«Hristos să naște, — măriți-l!» Să mărim Nașterea Domnului, prin fapte creștinești.

«Hristos pe pământ, înălțați-vă». S'a umilit Fiul lui Dumnezeu și s'a pogorât pe pământ pentru mântuirea noastră; să ne înălțăm prin fapte bune la Hristos, și Hristos ne va întări cu nădejdea, că ne vom împărtăși tot mai mult de bine în lumea aceasta, și de fericire în lumea cea veșnică.

În cugete și în făgăduințe de acestea să sârbăm și de astădată Nașterea lui Hristos, și, ridicându-ne ochii la cer, să zicem:

Doamne, Isuse Hristoase, care, în nemărgiuita bunătate, ai luat trup omenesc și Te-ai sălășluit între noi, din înălțimea Ta cea sfântă ajută-ne să petrecem aceste zile de mare praznic spre mărirea Ta; să ne întărim în dragostea cea cătră tine; să părăsim minciuna, clevelele și dușmănia; să păstrăm cu sfințenie datele și legea strămoșească; să ne întărim cu neamul nostru, în credința și dragostea Tatălui, Fiului și Duhului Sfânt, Amin.

Luăți și citiți

Calendarul Bunului Creștin!

TREI PĂSTORI

— FRAGMENT —

Focul arde... Arde 'n pace... Il nutrește vântul... Ear păstorii 'n jur ascultă liniștiți cuvântul. Sînt crescînd în suflet dorul după vremi mai bune, Cum le spune prorocia cărților străbune.

Și, cum stau pierduți în gânduri, visători de ziua

[mare
Eată cerul se 'nvestmîntă 'n tală de flacără fugare
Și'n văzduhul tainic îngeri mulți se arătară,
Inveliți în haine luminoase, ca de pară,
Și'n adâncul nopții sfinte se 'nălțau, se coborau
Și din trîmbiți tari de aur trîmbițau și cuvîntau:

Tatălui de sus mărire,
Intre voi bunăvoire!
Că'n acest oraș,
Intr'un mic salaș
Astăzi vouă s'a născut
Domnul cel făr' de 'nceput:

Luminatul Mesia,
Din Fecioara Maria.

Mergeți dar, cu grijă mare,
De i aduceți închinare,
Să vă miluească,
Să vă mîntuească!

el, iar cu rădăcina răsbate adânc în pământ.

Priveghiați și vă rugați în ceasul așteptării, ca Domnul să găsească cămara sufletului vostru deschisă și primitoare!

Preot Pompei Morușca

Nou abonament

Cu 1 Ianuar v. 1924 deschidem nou abonament, la **Telegraful Român**, cu prețurile arătate în fruntea ziarului.

Dnii abonați sunt invitați să-și înoască din vreme abonamentul, stăruind pentru răspândirea organului nostru în cercuri cât mai largi.

Abonamentul se face prin mandat postal. Numele abonatului și locuința (și poșta ultimă) să se scrie legibil, la adresa: **Administrația Telegraful Român, Sibiu.**

Tot odată facem cunoscut că, deoarece s'a urcat prețul hârtiei și s'a sporit leafa lucrătorilor tipografi, sântem nevoiți a urca, cu începerea anului nou, abonamentul.

Administrația.

Două biserici ortodoxe. La Sofia s'a sfințit, în ziua de sf. Nicolae, frumoasa biserică ortodoxă română, în prezența delegaților trimiși de Sf. Sinod din capitala noastră. Mitropolitul Ștefan al Sofiei, sub conducerea căruia s'a făcut sfințirea, a declarat într-o convorbire acordată unui redactor român următoarele:

Actul sfințirii bisericii române din Sofia are mare importanță, întrucât prin dânsul se manifestează uniunea spirituală și culturală a celor două țări ortodoxe, România și Bulgaria, legate sufletește de veacuri. Leagănul renașterii bulgare, cu speranțele și idealurile poporului bulgar, au fost păstrate și călite sub cerul primitor al României, unde mii de emigranți bulgari găseau adăpost și concurs în aspirațiile lor naționale. Trebuie să uităm amintirile rele ale războiului. Bulgaria și România trebuie să trăiască numai în sinceritate. Biserica poate să îndeplinească misiunea de împăciuitoare politică. Prin ea se vor restabili relații armonice, care vor distruge chestiunea minorităților între noi și dvoastră, mai ales că guvernul român a dat de multe ori dovadă că are bunăvoința în a rezolvi în mod echitabil această importantă chestiune. Biserica română, sora noastră mai mare în ortodoxie, prin gestul ei mare de a sluji solemn alături de noi, ne dă ocazia să ne recunoască independența bisericească. Cred că este unul din cele mai fericite momente ale vieții mele acela de azi. Și, ca mine, gândesc toți ceice își iubesc neamul și credința.

Cine dă ordine? Se pare că ziarul de propagandă papistașă *Albina* a devenit, în același timp, și organ al partidului național român de sub conducerea dlui Iuliu Maniu. Într'un număr mai nou al *Albinei Viespe* se cere adevăratul dlui Iuliu Maniu să intervină la directorul ziarului *Universul* și să i «tragă atențiunea, că atitudinea răutăcioasă (?) față de uniți (ce s'ar fi manifestat în coloanele *Universului*) nu corespunde cu ideile și politica partidului național român».

Care va să zică, dl Iuliu Maniu poate să dea ordine nu numai la *Albina*, ci și la *Universul*?

Universul are cuvântul.

Nou tratat. Deosebită importanță politică prezintă tratatul de alianță defensivă încheiat între Franța și Cehoslovacia în vederea aplicării tratatelor dela Versailles, St. Germain și Trianon. Părțile contractante nu vor permite restaurarea Habsburgilor pe tronurile Austriei și Ungariei nici a Hohenzollernilor pe tronul Germaniei.

Cum și ce să ceară omul în rugăciune

Multe învățături creștinești sânt rău înțelese cu deosebire în marea masă a țaranilor. Răul este și mai pronunțat cu cât îl vedem, și totuși nu căutăm să-l vindecăm. Și nu căutăm să-l vindecăm, fiindcă el este lăsat în mijlocul nostru de vitregia timpurilor, și ca tot ce este vechi, îl ținem așa «cum l am apucat», fără să ne ostenim cu socoteala de poate fi primit ori nu.

Așa, avem multe obiceiuri frumoase, dar nu e mai puțin adevărat că avem și unele credințe deșerte, care sânt adânc înțerate în firea poporului nostru. O femeie b. o. vine cu copilul bolnav la preot, și cu mare încordare se uită să vadă dacă sfânta împărtășire se afundă în vin sau nu. Dacă nu se afundă, copilul scapă; dacă se afundă, nu mai este scăpare... Aproape nu este slujbă religioasă, din care țaranul să nu statorească astfel viitorul său. Credințe ca acestea sânt împotriva învățăturilor creștine.

În cererile sale către Dumnezeu, vedem așadar că românul nostru nu știe cum să ceară și mai ales ce să ceară.

Cum să ceară? Într'adevăr, eată o întrebare la care nu se poate răspunde ușor.

Când te duci la unul mai mare, să-l rogi ceva, te socotești întâi cum să-i vorbești ca să-l îndupleci. Dar față de Dumnezeu? Dacă în fața oamenilor ne prezentăm smeriți, cu atât mai mult trebuie să fim în fața lui Dumnezeu. Deci se cere smerenie.

Cum să cerem ajutorul lui Dumnezeu, sau cum să ne rugăm, ne spune Isus. Să fie scurtă rugăciunea și pornită din inimă.

În cererea noastră să fim drepti. Să nu cerem ceace nu se poate împlini, căci atunci

ne rugăm în zadar. Și, câți, în rugăciunile lor nu cer lucruri care te pun pe gânduri!

Eată, de pildă, o creștină vine la preot să dea un acatist. Ce crezi că-i cere ea? Să moară Ana, că se ține cu bărbatu-său! Ear Ion să-și peardă vederil', fiindcă a rășluit un petec din pământul ei!

Altă pildă: Două familii sânt în ceartă. Femeile fac totul ca să ia măsura umbrei sau a urmei dușmanului, și hai cu măsura la preot să o slujească și să nu se aleagă nici praf de dușman.

Când preotul nu voiește s'o primească atunci, la anumite timpuri de la liturghie, îndrăznesc uneori să poarte măsura pe la sfintele icoane... Se pot înmulți exemplele de felul acesta. Mi s'a întâmplat că ducându-mă la vre-o biserică unde se află moaște de sfinți, sau icoane făcătoare de minuni, preoții dela acele biserici mi-au povestit tot cam asemenea lucruri.

Se poate oare rătăcire mai mare? Să te rogi lui Dumnezeu, să dea pedeapsă vecinului tău?

Omule, care adesea zici: «Mare este Dumnezeu!» cum poți, cu toate acestea, să ceri dela marele Dumnezeu nenorocirea fratelui tău?

În niciuna, din cărțile bisericești, nu se găsec rugăciuni prin care să se blasteme. Dimpotrivă Isus a zis: «Dragostea mea dau vouă» și «iubește pe vrăjmași!»

Să nu uităm, că în fața lui Dumnezeu sântem toți deopotrivă, sântem fiii lui.

Cine poate să și închipuească despre un bun tată că îngrijește numai de un copil, ear pe ceilalți îi lasă în părăsire?

Întrebarea este acum: Ce să ceri lui Dumnezeu?

Cere lui Dumnezeu sănătate, care este marea bogăție a omului; cere înțelepciune, ca să nu trăiești pe pământ ca simplu animal. Când vei avea aceste două daruri sănătatea și înțelepciunea, ești cel mai bogat și cel mai fericit muritor pe pământ.

Străbunii noștri au avut și sănătate și înțelepciune: de aceea au biruit pe vrăjmași și ni-au lăsat țara pe care o râvnesc dușmanii din prejor.

Orcât rău ni-ar face cineva, noi să nu-i dorim răul. Blandul Isus, sus de pe cruce a zis: «Părinte, eartă-le lor căci nu știu ce fac».

În lume se pot ajunge cele dorite, numai dacă muncim. Să ne rugăm cu sufletul curat și să muncim fără preget: aceasta e taina vieții adevărate. Părinții noștri au înțeles acest adevăr și înaintea or cărui pas ei făceau semnul crucii și își începeau munca zicând totdeauna: «Doamne, ajută!»

Satu - Mare, la Crăciun în 1923.

Căpitan Onisifor O. Borcea

Și cuprinși de spaimă mare 'n fața actului prea sfânt

Și-alpiră tot păstorii fețele către pământ.

Și în mărta noapte

Glăseau în șoapte:

Mărire lui Dumnezeu.

Lui Hristos, Fiului Său,

Domnului fără 'nceput.

Care astăzi s'a născut,

Să ne miluească,

Să ne mântuească!

Trămbițele încetează, cerul limpede e ear,

Oile împrăștiate se adună pe hotar,

Și păstorul cel mai mare

Strigă cu glas tare:

Haideți, fraților, să mergem,

Floricele să culegem

Și să facem o cunună,

S'o 'mpletim cu voie bună

Și s'o ducem lui Hristos,

Să ne fie de folos...

Și mergând cu floricele și cu bulgări gret de

Pe cel dornic căutat

Trei păstori buni l-au aflat

Intr'un mic sălaș,

Lâng'acel oraș,

In sălașul vitelor,

In ieslele boilor,

In scutece înfășat,

De îngeri înconjurat...

Și întrând cu darul, cu smerită închinare

Îl întinde și grăiește unul, cel mai mare:

Doamne, Isuse Hristoase,

Impărate cuvioase!

Tu ești floarea precurată

Și lumin'adevărată!

Că mila ta, o preabune,

Cine o va putea spune?!...

Dumnezeu ești dela fire,

Și ai luat chip d'omenire

Pentru-a noastră mântuire.

— Mărire dar, Doamne Ție,

Mărire până'n veciel...

Pr. Aurel Nan

A apărut

Calendarul Bunului Creștin pe anul 1924

Se vinde la **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ** în **SIBIU**, și la alte librării. — La cererile prin **MANDAT POSTAL** se va adăuga 5 Lei pentru porto și recomandat.

COLINDA

Ce vedere minunată

In Vitlaim ni s'arată:

Cerul strălucia,

Ingerul sosea

Pe rază curată.

Eată vouă bucurie

Dela Tatăl din vecte;

Astăzi s'a născut

Cel fără 'nceput.

Cum scris e 'n prorocie.

Mergând Iosif cu Maria

In Vitlaim să se scrie

Intr'un mic locaș,

Lâng'acel oraș

E sfânta Marie.

In peștera cea săracă

Ceasul îi sosi să nască

Pe al său fiu sfânt,

Astăzi pe pământ,

Să ne mântuească.

Pe Hristos, în al Său nume,

Tatăl l a trimis în lume,

Să se nască,

Și să crească,

Să ne mântuească.

Zi de pomenire*)

Se împlinesc cinci ani de zile de când cetățenii Sibiului desrobii trăiau fiorii uneia dintre cele mai sfinte clipe de bucurie și însuflețire. Pe străzile împodobite cu drapel și flori mișuna o lume imensă, în plină agitare. Din privirea fiecărui trecător se desprindea o neobicinuită exuberanță de fericire. Era binecuvântarea așa de mult așteptată a unor ani de viață chinată în care sufletul românesc se simțea surghiunit — în propria lui țară. Rar întâlneai în ziua aceea de 24 Decembrie 1918 pe ici pe colo câte-o figură posomorâtă măturându-și desnăd. Ideea în cuvinte cari nu mai erau ale țării: «Ardealul este pierdut», dialogând cu alta mai resemnată care înțelegând mai adânc rostul vremilor nu uita să completeze constatarea aceasta prin cuvinte ca: «Für immer, mein Lieber». Pare că cerul își coborâse întreaga lui seninătate în sufletele înviforate de clipa măreață dela 1 Decembrie a aceluiaș an, când fiii Ardealului descătușat au hotărât la Bălgrad să și «croiască altă soartă».

Sibiul era în plină sărbătoare, căci vitejii ostași ai României întregite descălicaseră pentru totdeauna pe pământul acestei cetăți a sufletului românesc.

Și au descălicat în frunte cu un vrednic fiu al Ardealului, cu bravul general, ofițer în luptele grele, și încununat cu laurii atâtor izbâzi generalul Moșoiu.

Sibiul își cunoștea oaspeții scumpi, pentru că ei mai băuseră încă odată la porțile lui în anul izbăvirii noastre 1916. Dar se vede că răscumpărarea definitivă a libertății și unității noastre naționale era o comoară mult prea prețioasă decât să poată fi câștigată prin sfotări obșnuite. Ea pretindea jertfe integrale, jertfe neînchipuite, cari să completeze, să desăvârșească tragicul calvar pe care-l urcam de veacuri. Și ele au fost aduse cu devotamentul și însuflețirea pe care n'o coboară în suflete decât viziunea unui ideal fermecător.

L-am moștenit dela moșii și strămoșii noștri și l-am păstrat în tainița celor mai adânci profundități ale sufletului nostru. În atmosfera lui de vrajă ne-am legănat copilăria și duhul lui ne-a îndemnat la viață. El ne-a nutrit credința și ne-a ofilit brațul în lupta seculară cu vrășmașii noștri. În el și prin el am trăit.

Strădaniile noastre erau încununete acum cu izbândă și jertfele noastre răsplătite cu cea mai strălucitoare glorie.

Oastea regelui Ferdinand I al României, în frunte cu cărmuitorul ei, ne aducea solia acestei glorie. De aici potopul de bucurie ce se revărsa din sufletele Sibiului românesc în clipele despre cari vorbim.

Va spune însă cineva: Ce rost mai poate avea astăzi comemorarea ocupării unui oraș? Rostul oricărei comemorări. Mai mult decât atât: rostul oricărui eveniment istoric, evocat în

*) Discurs rostit la festivalul pentru comemorarea alor 5 ani dela intrarea armatei române în Sibiu.

*Când păstorii auziră,
Spre sălașul sfânt porniră,
Unde au aflat
Prunc prea minunat,
Și îl preamăriră.*

*Esti păstorul nos? cel mare,
Turmă c'a ta nime n'are;
Noi te lăudăm,
Ție ne nchinăm
Cu credință tare...
— La anul,
Și la mulți ani!*

Colonizările în Iugoslavia se urmează cu râvnă extraordinară. *Graiul Românesc* din Panciova află următoarele: După știrile ce le avem, autoritățile s'au hotărât să mai colonizeze dobrovoleați sârbi și în comuna română și frunțasă Uzdin, pe pământul comunei. O delegație din această comună a plecat la Beograd pentru a protesta contra unei astfel de colonizări, din simplul motiv, că pe seama acestor dobrovoleați nici pământ de expropriat în comună nu se află, dar nici locuințe goale nu sânt pe seama lor și familiile lor. Rezultatul încă nu-l știm.

sufletul actualității. Fără importanța educativă a lor, evenimentele istorice n'ar fi vrednice să fie creștate pe răbojul vremii decât ca simple curiosități. Rațiunea însemnării lor a fixat-o așa de lămurit bătrânul cronicar Miron Costin în limba lui veche și înțeleaptă: «pentru că din cele trecute vremi să cunoaștem cele viitoare». Viitorul unui popor se oglindește în trecutul lui. Viața noastră e ca un arbore uriaș cu rădăcinile împlântate în pământ și ramurile îndreptate spre soare! Ne sorbim puterea de viață din sufletul strămoșilor zămislitori de fapte mărețe și strădaniile noastre vor lumina perspectiva sorții urmașilor noștri.

Credința aceasta care leagă între olaltă trecut, prezent și viitor, este elementul dinamic al istoriei.

Viața unui neam nu este o grămadă de fapte incoherente, ci un întreg de o consistență organică. Ea ni se prezintă în înfășurarea unitară a unei opere de artă, ca o vădită structură arhitectonică. Fiecare parte a ei ne trezește în suflet imaginea armonică a întregului, și ne vădște genialitatea creatoare a celui ce a plămuit-o. Iată de ce trebuie să vedem în ocuparea cetății Sibiului de către flăcăii generalului Moșoiu simbolul desnodământului grandios al epopeii neamului nostru. O epopee trăită a veș, cu multe părți de tragedie, dar și cu o deslegare a cărei măreție n'a îndrăsnit cineva nici măcar s'o viseze.

Dar importanța descinderii armatei române în orașul nostru nu se reduce numai la stăta, pentru că Sibiul n'avea în anul furtunos 1918 tot un oraș simplu ca oricare altul tradiția lui strălucită în urzirea faptelor mari trecutului lui glorios, îl indicau să fie și în aceste vremi de grea cumpănă și de hotărâtoare importanță pentru viitorul neamului, centrul de îndrumare politică și de urzire a destinelor Daciei ciscarpatine.

În 1918 Sibiul era capitala Ardealului, inima României celei nouă. Aici se așezase cărmuirea ardeleană de atunci, consiliul dirgent, alcătuit din frunțoși strădălnici ai neamului cari se osteneau din răsuputeri să facă ordine în văltoarea răscolită, de zilele furtunoase ale revoluției neamurilor din cuprinsul prohoditei monarhii și să îndrumeze ursita Ardealului românesc spre limanul mântuirii desăvârșite. Strădaniile lor așteptau însă un sprijin solid și un adăpost sigur. Căci din ruinele armatelor ungurești începeau să se ridice amenințătoare trupe regulate, cari trezindu-se din zăpăceala revoluției puteau într'un moment dat să surpe ceea ce se zidise în pripă, ori cel puțin să opăcescă opera începută cu atâta trudă și osteneală. Trebuie o armată română trecută prin botelul răboiului — nu însă și prin al revoluției.

Și crainicii înarmați ai Regelui Ferdinand au sosit. Au sosit tocmai la vreme, în ajutorul bravelor noastre legiuni răsănite din conștiința și entuziasmul național al flăcăilor ardeleni, cari nu voiau cu nici un preț să scape prilejul suprem pe care li-l îmbia clipa.

Frații, cari s'au așteptat unii pe alții atâta vreme s'au întâlnit în piața Sibiului, și-au dat mâna și și-au jurat credință reciprocă până la moarte. Această unire odată realizată, norii de îngrijorare s'au împrăștiat de pe cerul sufletului nostru, iar cărmuitorii Ardealului își puteau continua în tihnă opera lor constructivă.

Iată importanța hotărâtoare pe care a avut-o intrarea generalului Moșoiu și a vitejilor săi ostași în cetatea Sibiului. Și iată deci temeiul suprem al comemorării noastre de astăzi.

Ea însemna pecetluirea definitivă a unui veac nou în istoria neamului nostru, consfințirea desăvârșitei noastre victorii. Ea însemna inaugurarea unei epoci de libertate și dreptate pentru fiii neamului nostru, ca și pentru celelalte neamuri din cuprinsul Ardealului românesc. Accentuăm acest lucru ca să se știe. Căci noua oblăduire a țării în împrejurările schimbate n'a întors capătul celălalt al bastonului, n'a început prin a-și răsbuna asupra prigonitorilor noștri de ieri, ci prin atitudinea unei toleranțe largi și înțelepte față de aceștia...

Fie că am moștenit această însușire dela strămoșii noștri Romani, cari se orientau după lozinca «parcere subiectis et debellare superbos», fie că ne-au zămislit-o în suflet tocmai în delungatele noastre suferințe de veacuri — toleranța umană este una dintre podoabele sufletului românesc. Amintim acest lucru nu pentru a-l regreta, ci pentru a ne bucura de el. Pentru că el indică singura cale care ne dă per-

spectiva tot mai strânsei înfrățiri a neamului din cuprinsul patriei noastre. Iată de ce îndrăsnim să facem și constatarea că descrierea Ardealului românesc însemnează și descoperirea unui neam care nu e de legea noastră, din cătușile unui șovinism pătmaș, care ca orice patimă nu poate duce decât la moarte sigură. O mângâiere pentru alți și un memento pentru noi!

Văzută în lumina acestor considerații, ziua de 24 Decembrie 1918 trebuie așezată în rândul marilor sărbători, cari formează aureola gloriei noastre naționale.

Nicolae Colan

Nr. 569/1923.

Convocare

În urma adresei Ven. Consistor arhidiecezan Nr. 9398/1923 cor voc preoțmea tractuală la o conferință pe ziua de *Joi în 28 Decembrie v. a. c.* la ora 11 a. m. în școala confesională din Sebeșul-sădesc.

Obiectul: «Casa Preoților» pe lângă universitatea din Cluj, spre scopul adăpostirii fiilor de preoți, cari studiază la acea universitate.

Sebeș, 16 Decembrie 1923.

Sergiu Medean,
protopop.

Glorificarea unui episcop iredentist.

În ziarul *Nagyvárad* din Oadea Mare a apărut în 16 l. c. un articol semnat de consilierul cultural al orașului, dl *Petru Dejeu*, care găsește de cuviință să glorifice memoria răposatului conte Széchenyi Mikós, fost episcop romano catolic în Oradea Mare și tipic reprezentant al iredentismului unguresc. Articolul dlui P. Dejeu spune: «Mormântul din cimitierul Kerepes (din Budapesta, unde e înmormântat episcopul Széchenyi) este simbolul unei epoci de opt sute de ani a episcopiei catolice din Oadea Mare. Viitorul este în mâinile lui Dumnezeu... dar știm din învățăturile Mântuitorului că credința în Dumnezeu aduce liniște sufletească tuturor acelor, cari se așteaptă la un viitor mai bun, mai frumos și mai fericit».

La fel cu aceste pilde au scris de Crăciun și ziarele maghiare din Brașov și Cluj. *Ear Ellenék*, cel mai ebredest, a publicat o parabolă sub titlul *Isbăvirea pădurii*, unde se procește «eliberarea» Ardealului de către un Hristos ce va sosi îmbrăcat în haina soldatului maghiar. Dacă dl Dejeu are simpatii ebredeste, nu înțelegem ce a căutat în funcția unui consilier al statului, împotriva căruia unelstește?

Regretabil. Zisre românești din America ne aduc răspunsul dlui Alexandru Vaida la invitarea unor reuniuni românești americane de-a-le vizita. Răspunsul este un lung articol polemic, în care fostul președinte de consiliu descrie stările din țara noastră în culorile cele mai mohorâte. Nu lipsește nici comparația, nu prea inteligentă, între domnia maghiară dispărută și între domnia actuală română, care s'ar fi instăpânit în părțile alpine ca asupra unor «colonii sau pașalăcuri cucerite și supuse cu arma...»

Când astfel se scrie pentru străinătate, nu-i mirare că presa dela Budapesta are motiv d'a jubila și d'a prezenta exagerările dlui Al. Vaida ca judecată dreaptă și nepreocupată.

INFORMAȚIUNI

La Nașterea Mântuitorului dorim fericite sărbători tuturor abonaților și cititorilor noștri, primitori cu inimă curată pe Domnul.

Deputați congresuali din cler au fost aleși în eparhia Aradului, pentru ciclul 1924-26: Mihai Păcșanu, Dr. G. Ciuhandu, M. Lucuța, Dr. Dumitru Barbu, Ft. Roxin, Fabrițiu Manoilă și Gherasim Sârbu. — În eparhia Caransebeșului s'au mai ales următorii: în cercul Jebel: Dr. C. Cornean, în cercul Ciocova: prot. A. Ghilezan, în cercul Vârșeț: prot. Tr. Oprea, în cercul Iam: Dr. P. Barbu.

Datoria de răboi a României este 1.106.072.899 franci, Franței; 23.000.000 lire sterline, Angliei; 30.000.000 dolari, Statelor Unite; 151.000.900 lire italiene Italiei; 24 milioane franci belgieni, Belgiei.

Numirea localităților. Ministerul de interne, încunoscînt că diferite administrații de ziare din țară continuă a indica numele comunelor în limba maghară sau germană pe benzile sub care se trimit zărele abonatilor, a hotărât că aceste indicațiuni să se facă numai în *limba română*. Ziarelor ce nu se vor conforma, nu li se vor da curs la expediție.

De limitat. Datinele frumoase în legătură, cu diferite sărbători, păstrate de poporul nostru cu multă sfințenie în toate părțile țării, și trecute cu grijă din tată în fiu, au început să disoară mai ales în orașe. Pentru a contribui la păstrarea obiceiurilor de Crăciun și Anul Nou, Academia populară va ține la Rădăuți, în Bucovina, un concurs cu prilejul căruia cele mai frumoase colinde, cântece de stea, sau orice alte obiceiuri păstrate în acest oraș, vor fi deosebite prin darea de premii în bani și cărți. Concurșul se ține în ziua de 30 Decembrie 1923. Juriul de hotărâre a premiilor va fi alcătuit din reprezentanți ai autorităților.

Nou cotidian. Intelectualii români din Oradea-Mare au hotărât, într-o consfătuire ținută zilele acestea, ca ziarul *Vestul României* să apară dela 1 Ianuarie v. 1924, ca organ cotidian independent, pentru apărarea intereselor țării și ale județului B. hor.

O faptă demnă de laudă. Credincioșii noștri din Băjel fiind de 2 ani lipsiți de preot din lipsa de casă parohială, la sfatul administratorului parohial, a harnicului preot Valeriu Scutea din Păucea, au făcut o repartitie benevolă asupra tuturor credincioșilor solvind cei din clasa primă 830 lei, cl. II a 630, cl. III a 430, cl. IV a 200 lei. Din această repartitie încasată în decurs de 2 luni, a rezultat frumoasa sumă de aproape 180.000 lei, cu care credincioșii noștri au ridicat pe seama viitorului lor părinte sufletesc o frumoasă casă parohială în cel mai frumos loc din comună. Această faptă frumoasă a lor merită toată lauda. Și, pe lângă părintele Scutea, trebuie să amintim și pe episcopul Teodor Stroia și tânărul primar Gheorghe Precup, cari s'au străduit și au supravegheat edificarea casei amintind totodată și zelul tuturor membrilor com. parohial. Eată ce se poate face într-o comună mică, unde domnește drăstia și bunăînțelegerea între oameni.

Știre ziaristică. Dela Dej primim întâiul număr al foii săptămânale *Someșul*, ce apare cu ziua de 21 Dec. 1923 sub redacția dlui George Mănzat. Este singurul organ de publicitate al județului Sălaj-Dobâca cu popor în mare majoritate românesc. Despre politica ce o va face noul confrate, spune: «Zărele noastre, cu puține excepții, stau în slujba politicii de partid cu o patimă, care le face să vadă totul rău, când sînt în opoziție, și să cugete de cea mai frică guvernarea patronilor, când aceia sînt la putere. Cetitorul mai puțin pregătit are nevoie de o călăuză cumpătată, care să-l învețe a judeca sănătos trebile țării, desăvârșindu-i educația cetățenească, ear nu să-i răscolească patimile pentru a-l putea întrebuința în vederea anumitor țințe politice». În fața acestei hotărâri nu putem decât să urăm *Someșului* viață lungă și spor la muncă.

Iluzii deșerte. Exregina Ungariei, Zita, a declarat unui ziar unguresc din Budapesta, că nu recunoaște schimbările actuale în harta Europei centrale, și că fiul său Otto va ocupa tronul maghiar, îndată ce va ajunge în vîrstă de a-l putea ocupa. Până atunci «moștenitorul» învață geografia veche înainte de război...

Își vindic copiii. Ziare ungurești scriu, că la Debrecin, în piața de vechituri, o mamă și a expus spre vânzare patru copii, pentru că bărbatul său invalid de război, primește prea puțin ajutor dela statul maghar. Unul dintre copiii expuși, se zice că a fost cumpărat, cu câteva mii de coroane, din partea unui țaran.

Presă maghiară ardelenă și literatura română. Zărele ungurești ardelenene au scos de Crăciun numere voluminoase, de câte 20-40 de pagini, cum n'au publicat nici odată în tot timpul stăpînirii ungare. Presa aceasta, susținută cu atîta dărnicie din fonduri dela Budapesta, n'a dat nici un semn că dorește o apropiere româno-maghară, și în consecință nici n'a dat, cel puțin la Crăciun, oare care atențiune literaturii românești. O singură excepție face *Keleti Ujság*, care a publicat trei poezii române, traduse foarte reușit. Pentru celelalte gazete, mai mult sau mai puțin ebrediste, se vede că nu există literatură română.

Scriptor și tipograf. S'a scumpit mult tiparul, ear meșteșugul de a culege și topi literile — prin linotip și monotip — nu este altceva, decât a scrie la mașină. De aceea un grup de scriitori și ziariști francezi, cari se cred exploatați au pus în vedere editorilor, că vor începe să și tipărească snguri cărțile și articolele.

Atentat în Ungaria. Societatea ovreicelor din Csongrad, în Ungaria, a organizat a doua zi de Crăciunul catolic latin, un bal. Pe la miezul nopții o bombă a fost aruncată pe fereastră în mijlocul salei. Explozia groasnică a rănit 40 de persoane, dintre care 6 au murit. Atentatorii sînt mai mulți tineri unguri antisemiți.

Eliminat din universități. Din țară a fost studentul Emeric Rosenthal din Cluj, pentru falsificarea unei iscălituri din indexul său.

Preferă să n'audă. Vestitul inventator american Edison, care a ajuns la o mie brevete de invențiuni este astăzi om bătrîn și surd. Totuși e vesel, lucrează cu plăcere și e foarte optimist. Un prieten doctor s'a oferit să l vîndice de surzenie. Edison a refuzat zicînd: Mă simt bine a'a; de ce vrei dta să aud toate prostiile câte se vorbesc în jurul meu?

Navala automobilelor. După statistică, numărul automobilelor din toată lumea ajungea la 1 Ianuarie 1922 la uriașă cifră de 12 milioane 598 mii, din care Statele Unite aveau peste 10 milioane, — ceace înseamnă 85 la sută din numărul întreg. Europa avea la acea dată abia 1 milion și ceva automobile, dintre care 8.500 erau ale țării noastre.

Pușcă electrică. Un ofiter superior sârb, în unire cu un inginer de mașini din Ueskub, a construit o pușcă electrică cu o mie de focuri pe minut. Încercările făcute au reușit pe deplin. Descoperirea va fi cumpărată de ministerul de război iugoslav.

Presimțirea animalelor în caz de cutremur. La ultima izbucnire a vulcanului Etna s'a putut vedea că animalele, cu câteva zile înainte de izbucnire, erau foarte neliniștite. Câinii lătrau neliniștiți, pisicile se aruncau la picioarele stăpînitorilor, sau își căutau loc sigur pentru adăpost. Paserile de prin păduri nu mai cântau și iepurii în ultimul moment înainte izbucnirii se așezau la marginea drumului fără a se teme de trecători.

Serbare în Viștea-de-jos. Școala de arte și meserii din Viștea-de-jos, jud. Făgăraș, organizează o serbare școlară în Casa națională, Marți, (a doua zi de Crăciun). Programa conține: coruri, teatru, recitări, dans. Venitul curat este destinat Fondului de excursii al școlii.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrală. Dumineca trecută la Priceasnă a predicat în catedrala noastră diaconul Vasile Bucur.

Ultima conferință în seria primă a prelegerilor publice, organizate de desp. sibian al Asociațiunii culturale și de secția Sibiu a Asociației profesorilor, s'a ținut Duminecă, în sala prefecturii, la ora obișnuită. A vorbit profesorul universitar din Cluj, dl G. Bogdan-Duică despre *Simeon Bărnuț*, omul de rară consecvență și de mare sinceritate atît în fața prietenilor săi, cît și a dușmanilor. Dl Bogdan ni-a spus pe temeiul cercetărilor sale personale multe lucruri nouă și interesante despre viața și opera învățatului ardelen. S'a ocupat de Bărnuț îndeosebi ca de un filozof revoluționar în viața noastră publică. Revoluția a fost productul ideilor de libertate, propagate dela catedrala lui Bărnuț, sub înrăurirea filozofiei scriitorilor germani. Arată apoi activitatea lui Bărnuț ca profesor în Iași, publicațiile sale și valoarea lor, după o cercetare critică mai nouă, prin care se rectifică multe păreri eronate, răspândite până acum despre cărțile lui Bărnuț. — La începutul și sfârșitul conferinței un cor de școlari a executat, sub conducerea dlui N. Oancea, profesor de muzică, două cântece, după care dl Dr. G. Preda mulțumește conferințarului pentru instructiva prelegere, ear numerosului public pentru interesul dovedit primei serii de conferințe, și invită la a doua serie, ce se va începe după sărbători.

Rescumpărare de felicitări. Dl Stefan Duca, culegător tipograf, își rescumpără felicitările de ziua onomastică cu Lei 100 — dăruindu-le Reuniunii meseriașilor români din Sibiu pentru scopurile ei filantropice.

Comunicat. Inspectoratul Regional Sibiu al Ministerului Muncii Cooperativă și Asigurărilor Sociale aduce la cunoștință Publică că și-a mutat atît Birourile Inspectoratului cît și Birourile Oficiului Public de Plasare din Patatul Justiției în localitățile din Strada Mitropoliei (Strada Măcelarilor) Nro. 8 etaj I. vis-à-vis de Birourile Oficiului Populației din loc. În consecință toate autoritățile și particularii cari solicită serviciile Inspectoratului Muncii sau ale Oficiului de Plasare sînt invitate ca începînd cu 1 Ianuarie 1924, să adreseze cererile lor la adresa de mai sus. Serviciul este atît la Inspectoratul cît și la Oficiul de Plasare gratuit. Pentru toate informațiunile cei interesați să vor adresa Șefului Biroului. Șeful Inspectoratului Regional, Inspector Central: *M. Voileanu*.

La fondul Darurile de Crăciun al ucenicilor săraci dela meserii, administrat de Reuniunea meseriașilor români din Sibiu, s'a colectat suma de Lei 1250 dela participanții mesei comune, aranjată Duminecă în 30 Decembrie n. cu prilejul sfințirii bisericii române unite din Sibiu. — Pentru prinos mulțumește: *Comitetul*.

A treia conferință, ținută de desp. Sibiu al «Asociațiunii» și secția Sibiu a «Asociațiunii gen. a prof. secundari» s'a ținut în casa Reuniunii meseriașilor români din Sibiu în seara de 27 Dec. Conferințiar a fost dl profesor dela liceul «Gh. Lazăr», Boicescu. În fața unui public atent și mulțumitor a dezvoltat o temă foarte mulțumitoare. Era doară vorba de cel mai de seamă pictor al românilor, Grigorescu, de viața sa, de sbuciumul său sufletesc și de nemuritoarele sale pânze. Dl conferințiar a știut să îmbine cu destoinicie în mijlocul conferinței sale pagini din biografia lui Grigorescu, scrisă de poetul Al. Vlahuță. Cartea lui Vlahuță este o carte de aur, care ar trebui să se cetească de orice român ca o biblie a frumosului. Conferința a fost întovărășită de multe proiecte uni luminoase, împrumutate dela «Casa școlilor» din București. Aplauze meritate au răsplătit pe orator. N'a lipsit nici de astădată pătăria cu «Dumnezeu vede!» adunându-se 127 lei pentru fondurile asociațiunii, apoi s'au împărțit broșuri și cărți poștale ilustrate, dăruite de dl Chr. Ștefănescu.

Bucătăria pentru popor își reîncepe activitatea în 1 Ianuarie 1924. Onor. public este rugat să imaneze donațiunile în bani la referent, în casa primăriei, scara I, ușa Nr. 2, ear alimentele la bucătăria populară în strada Spinarea Cănelui Nr. 3. *Consiliul orașului*.

Concert și teatru aranjază «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» Luni în 1/14 Ianuarie 1924 (Anul nou), în sala dela «Unicorn» După producțiune urmează dans. *Comitetul*.

Act de mulțămire

La sedința publică a societăților de lectură «Andrei Șaguna» a stud. sem. arhid. teol. «Andreian» și a elevilor dela școala normală «Andrei Șaguna» ținută la 3/16 Decembrie a. c. întru memoria marelui arhiereu Andrei, au binevoit a contribui pentru augmentarea bibliotecilor societăților:

I. P. S. Sa Dr. N. Bilan arh. și mitropolit 100 lei; câte 50 lei: Dr. G. Ciuhandu, ases. cons. în Arad, A. Boiu prefect și Dr. A. Gilea asesor cons.; Dr. V. Lazarescu prof. sem 45 lei; câte 40 lei: Dr. V. Stan dir. și E. Todoran prof. la școala normală «A. Șaguna», Dr. Nicolae Comșa medic, M. Jintea prof. lic. «Gh. Lazăr» I. Năgoe cons. agricol, Liviu Căciunescu student la liceu și Școala medie de fete; câte 30 lei: I. Bratu inspect. Inv. secundar și P. Morușca dir. intern. arhid.; Dr. V. Bologa dir. liceului de fete 25 lei; câte 20 lei: M. Voilean, Dr. Gh. Proca și Dr. I. Stroia ases. cons., I. A. de Preda fisc. cons., V. Nistor secr. cons., S. Moian ca. sar cons., P. Marcu esactor cons., I. Grovu ref. cons. V. Bucur funcț. cons., C. Moldovan prof. I. Beleuță prof. sem., A. Popoviciu, G. Maior N. Borgia și M. Rociu prof. la școala norm., «A. Șaguna», Dr. I. Bunea dir. lic. «Gh. Lazăr», P. Drăghici senator, Dr. G. Preda dir. ospiciului de alienați, Dr. I. Fruma și Iancu Vas advocați, Dr. L. Ionașiu medic, St. Stroia și N. Racotă loc. col., I. Preda dir. tip. Dacia Traiană, N. Bembea, I. Dragomir și C. Popa subrevizori școl., I. Mașteiu funcț. la siguranță, I. Frâncu funcț. la banca «Centrală», I. Todoran funcț. la banca «Românească», I. Voilean funcț.

M. fosif cond. de azil, A. Popescu com., D. Axente tip., Domnii: I. B. Itoș, A. Borzea, N. Moldovan, E. Oltean și N. Stoica; Doamnele M. Bogdan, Bordea, Bratu, M. Poplăcean și V. Popovici; Dșoarele: Klett, Lucopol, Iașca, L. Moisescu și M. Petrașcu; Dșoara Goța 15 lei; Dșoara Demian 13 lei; Câte 10 lei Dr. H. P. Petrescu, secr. Asociațiunii și 3 broșuri, Romul Simu, funcț. la Asociațiune, maj. Remes, N. Gheorghiu, prof. la liceul G. Lazăr, O. Medrea și N. Moldovan, preoți, Diniș, Inv., G. Poponea, cond. tip. arhidiecezane, I. Marcu, cond. libr. arhidiecezane, N. Nartea, funcț. la «Albina», I. Surdu, funcț. la «Banca Națională», I. Pinciu și I. Chidu, tipografi, și dnii: Bărbat, Bărsan, Cunțan, Dordea, Ișan, Moldovan, Pop, Roșca, Simu; dna M. Manuil; dșoarele E. Poponea, Odor și Stefla și X. Y. Câte 6 lei: dșoarele Bucur și Părau el. serg. activ. Câte 5 Lei: A. Guga, cand. de preot, Dum trescu, elev serg. activ. I. Axente, I. Bălăban, Băncilă, Brezae, I. Drăghici, C. Jurca, Milea, Milea, Opișan, Teutschänder și Turan; dnele Dobrin și Nuțiu; dșoarele Abu, A. Bota, Ciora, Demian, Feldiorean, Grecu, Jantea, Părau, Sas, Șoneriu, Suconel și N. N., N. Tomuș 4 Lei; câte 3 Lei 50 bani: Ciungara și Popaiov, sud. Câte 3 Lei Guriță, Biji, A. Ciora și Petra, — pentru cari oferte marimonioase societățile își exprimă adânc simțita mulțumită.

Sibiu, 5/18 Decembrie 1923.

Ioan Rusu și Ioan Vălean,
cassari.

Nr. 605/1923 protop.

(169) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Proștea, protopopiatul Agnitei, în baza ordinului consistorial dela 28 Noemvrie 1923 Nr. 9808 Bis., se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele necesare să se înainteze subscrisului în termenul sus indicat.

Concurenții după prealabila încuviințare a protopresbiterului, care va da și informațiuni mai detaliate, să se prezenteze în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică din parohie spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Agnita, 19 Decembrie 1923.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Munteanu
protopop.

Nr. 438/923

(166) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Dobârca, protopresbiteratul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt venitele din coala B., 9 jug. 581 □ porție canonică și combustibilul necesar dela comuna politică.

Doritorii de-a ocupa acest post de paroh să și înainteze cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 22 Noemvrie 1923.

Oficiu protopopesc ort. rom., în înțelegere cu comitetul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopop

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament

(cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudo Lei 4—, broșat Lei 6—, plus porto postal Lei 2—.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 30 Lei.

Prăvălia românească
de manufactură și mărfuri mărunte

VASILIE HOZA

Sibiu, Piața Huet Nr. 6, Sibiu
(fost Grandmagasin)

Au sosit: mărfuri de toamnă, barcheturi, basmale de lână, sfetere de lână pentru bărbați, femei și copii, pânzerii, satenuri cu flori pentru cuptușeli, tot felul de stoffe și mărfuri mărunte, ce aparțin branșei de manufactură

cu prețurile cele mai solide

Haine bisericesti și prapori

din cele mai bune materii, în toate colorile

(155) Prețuri foarte convenabile! 1—2

An sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul Semănătorului, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor, Steaua copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia.

Reclama este

sufletul com

Prima fabrică română de stampile

Oct. L. Vestemean

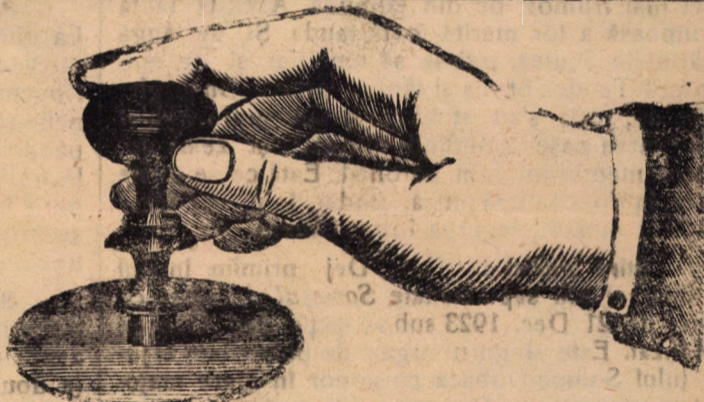
Sibiu, strada Tribunei Nr. 14

Execută tot felul de stampile din cauciuc, diferite medalioane, precum și sigile din metal pentru sigilarea cu ceară, mașini de numerotat și cu data zilei din metal, și orice lucrări ce se țin de branșa aceasta.

Comandele să se adreseze la „Librăria Arhidiecezană”, Sibiu, str. Mitropoliei 45, sau direct la fabrică. Cu toată stima

145

Oct. L. Vestemean.

A apărut și se vinde în Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul visect 1924

Cuprinde bogată materie, cu multe chipuri

Amintim, din cuprinsul acestui Calendar, următoarele: Rugăciune (în versuri frumoase). Chipuri din viața lui Isus Hristos (Patimile și Învierea), talmăcită cu vorbele Sfintei Scripturi. Cartea Cărților. În amintirea celor doi bărbați mari: Șaguna și Lazar. Ziua de plată și răsplată. Cum era figura Mântuitorului, după descrierea unui păgân. Sfântul Apostol Petru. Bunurile pământesti. Norul, povestire. Primejdia vorbelor multe. Despre băutura. Lupta în contra beției. Ce fel de cooperative ne trebuie? Despre post Pogorârea Duhului Sfânt. Felurite și interesante (1. Sfat potrivit; 2. Ingropat de viu 3. Cămătarul ș. a.). Albinele. Gjume. Sfaturi potrivite ș. a.

Calendarul Bunului Creștin are următoarele chipuri: Isus înaintea lui Pilat Isus spre Golgota. Isus între cei doi tâlhari. Isus răstignit. Punerea în mormânt. Învierea. Pogorârea Duhului Sfânt.

Afară de acestea conține: figura lui Andrei Șaguna și a lui Gheorghe Lazăr în celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Însemnarea târgurilor, întocmite după luni. Anunțuri ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu Șematismul bisericii ortodoxe române din arhidieceza de Alba-lul a și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheti și învățători, — și aliă ediție, fără Șematism.

Prețul: Ediția cu Șematism 25 Lei; fără Șematism numai 7 Lei;

Plus porto postal Lei 5, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriiilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat